

REPUBLIKA HRVATSKA
Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa

Broj: M-45/13

Zagreb, 10. travnja 2013.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj: 26/11., 12/12. i 126/12., u daljem tekstu: ZSSI), **na zahtjev dužnosnika Edija Štifanića, gradonačelnika Grada Poreča, za davanjem mišljenja Povjerenstva na 9. sjednici, održanoj 10. travnja 2013., daje sljedeće**

MIŠLJENJE

Istodobno obnašanje dužnosti gradonačelnika ili zamjenika gradonačelnika i članstvo u upravnim vijećima ustanova, odnosno nadzornim odborima izvanproračunskih fondova kojima je jedinica lokalne samouprave osnivač, predstavlja obnašanje nespojivih dužnosti u smislu članka 89. stavka 2. Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine broj: 144/12), neovisno o tome da li su navedene pravne osobe utvrđene pravnim osobama od posebnog interesa za jedinicu lokalne samouprave.

Posljedica obnašanja nespojivih dužnosti u smislu Zakona o lokalnim izborima je prestanak mandata po sili Zakona. Za tumačenje da li je riječ o obnašanju nespojivih dužnosti u smislu Zakona o lokalnim izborima te za utvrđivanje da su nastupile posljedice obnašanja nespojivih dužnosti, nadležno je Ministarstvo uprave.

Odredbama ZSSI-a propisana je dopuštenost članstva gradonačelnika i njihovih zamjenika u upravnim tijelima ustanova i nadzornim odborima izvanproračunskih fondova, kojima grad u kojem obnašaju dužnost nije osnivač i koji su odlukom nadležnog predstavničkog tijela proglašeni pravnim osobama od posebnog državnog interesa ili posebnog interesa za jedinicu lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.

Obrazloženje

Dužnosnik Edi Štifančić, gradonačelnik Grada Poreča, podnio je dana 22. ožujka 2013. godine zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva, koji je zaprimljen u knjigama ulazne pošte Povjerenstva pod poslovnim brojem 711-U-255-R/13, povodom kojeg se vodi predmet broj M-45/13.

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 43. ZSSI-a propisano je da su gradonačelnici dužnosnici u smislu odredbi navedenog Zakona.

Člankom 6. stavkom 1. i 2. ZSSI-a propisano je da su u slučaju dvojbe je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti, dužnosnici dužni zatražiti mišljenje Povjerenstva, koje je potom najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva, dužno dati obrazloženo mišljenje na zahtjev dužnosnika.

Dužnosnik u zahtjevu navodi da sukladno članku 14. stavku 2. ZSSI-a dužnosnici iznimno mogu biti članovi u najviše do dva upravna vijeća ustanova, odnosno nadzorna odbora izvanproračunskih fondova, koji su od posebnog državnog interesa ili su od posebnog interesa za jedinicu lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, osim ako posebnim zakonom nije određeno da je dužnosnik član upravnog vijeća ustanove odnosno nadzornog odbora izvanproračunskog fonda po položaju.

Dužnosnik nadalje navodi da su jedini gradski dužnosnici koji bi sukladno prethodno navedenoj odredbi mogli biti članovi upravnih vijeća ustanova i nadzornih odbora izvanproračunskih fondova, su gradonačelnik i njegovi zamjenici, uz uvjet da je prethodno nadležno predstavničko tijelo odnosno Gradskog vijeće Grada Poreča utvrdilo popis pravih osoba od posebnog interesa za Grad Poreč.

Dužnosnik nadalje ukazuje da je člankom 89. stavkom 2. Zakona o lokalnim izborima, propisano da gradonačelnici i njegovi zamjenici za vrijeme obnašanja navedenih dužnosti ne mogu biti ravnatelji i djelatnici, te članovi upravnih vijeća ustanova ili drugih neprofitnih pravnih osoba kojima je jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave osnivač. Dužnosnik nadalje tumači da su za Grad Poreč od posebnog interesa one ustanove i druge pravne osobe kojima je Grad Poreč osnivač, te su upravo te pravne osobe one u kojima gradski dužnosnik može potpuno ili pretežito putem imenovanja članova upravnog vijeća ili sličnog tijela, utjecati na njihov rad s ciljem učinkovitog upravljanja u tim pravnim osobama u one svrhe za koje je pravna osoba i osnovana.

Dužnosnik od Povjerenstva traži mišljenje kako postupiti u ovakvoj situaciji s obzirom na suprotnost odredbi članka 14. stavka 2. ZSSI-a, i članka 89. stavka 2. podstavka 42. Zakona o lokalnim izborima.

Povjerenstvo tumači da je člankom 14. stavkom 1. ZSSI-a kao osnovo pravilo propisano da dužnosnici ne mogu biti članovi upravnih vijeća ustanova, niti članovi nadzornih odbora izvanproračunskih fondova, no u stavku 2. Istog članka kao iznimka propisano je da dužnosnici, pa samim time i gradonačelnici i njihovi zamjenici, mogu biti članovi u najviše do dva upravna vijeća ustanova, odnosno nadzorna odbora izvanproračunskih fondova koji su od posebnog državnog interesa ili su od posebnog interesa za jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, osim ako posebnim zakonom nije određeno da je dužnosnik član upravnog vijeća ustanove, odnosno nadzornog odbora izvanproračunskog fonda po položaju.

Zbog povrede navedenih odredbi ZSSI-a, Povjerenstvo protiv dužnosnika može pokrenuti postupak sukoba interesa, te u tom postupku Povjerenstvo dužnosniku može izreći sankcije propisane u članku 42. stavku 1. ZSSI-a, odnosno sankciju opomene, obustave isplate dijela neto mjesečne plaće ili sankciju javnog objavljivanja odluke Povjerenstva u dnevnom tisku, ovisno o težini i posljedicama povrede ZSSI-a.

S druge strane člankom 89. stavkom 1. podstavkom 42. Zakona o lokalnim izborima (Narodne novine broj: 144/12) propisane su nespojive dužnosti gradonačelnika i njegovih zamjenika za vrijeme obnašanja navedenih dužnosti, odnosno ovom odredbom je propisano da gradonačelnici i njegovi zamjenici ne mogu biti ravnatelji i djelatnici, te članovi upravnih vijeća ustanova ili drugih neprofitnih pravnih osoba kojoj je jedinica lokalne samouprave osnivač. Člankom 90. Zakona o nespojivim dužnostima propisane su posljedice obnašanja nespojivih dužnosti, pa je tako propisano da osoba koja obnaša nespojivu dužnost, osim osoba kojima je ovim Zakonom zabranjeno kandidiranje, može se kandidirati za gradonačelnika ili zamjenika gradonačelnika, a ako bude izabrana, mora podnijeti ostavku na nespojivu dužnost u roku od 8 dana od dana koji slijedi danu proglašenja konačnih rezultata izbora.

Ukoliko gradonačelnik ili njegov zamjenik za vrijeme obnašanja navedenih dužnosti prihvati obnašanje neke nespojive dužnosti, mora podnijeti ostavku u roku od 8 dana od prihvaćanja nespojive dužnosti.

Ukoliko gradonačelnik ili njegov zamjenik sukladno opisanim pravilima ne podnese ostavku, mandat dužnosti gradonačelnika odnosno zamjenika gradonačelnika, prestaje mu po sili zakona.

Povjerenstvo stoga utvrđuje da se na mogućnost članstva gradonačelnika i njihovih zamjenika u upravnim tijelima ustanova ili u nadzornim odborima izvanproračunskih fondova kojima je jedinica lokalne samouprave u kojima oni obnašaju svoju dužnost osnivač, primjenjuju odredbe Zakona o lokalnim izborima.

Odredbama ZSSI-a propisana je dopuštenost članstva gradonačelnika i njihovih zamjenika u upravnim tijelima ustanova i nadzornim odborima izvanproračunskih fondova, kojima grad u kojem obnašaju dužnost nije osnivač i koji su odlukom nadležnog predstavničkog tijela proglašeni pravnim osobama od posebnog državnog interesa ili posebnog interesa za jedinicu lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.

Slijedom svega gore navedenog, Povjerenstvo je dalo daje mišljenje kako je navedeno u izreci ovog akta. Ovo mišljenje će biti objavljeno na Internet stranici Povjerenstva.

Dalija Orešković, dipl. iur.